

Dogry bilen ýalan

Category: Edebi makalalar, Kitapcy
написано kitapcy | 24 январа, 2025
Dogry bilen ýalan DOĞRU İLE YALAN

Her dogryyu söylemeye gelmezmiş, birtakım doğruları yaymamak, çokluktan, kamudan gizlemek gerekmiş... Peki ama, bir dogryyu söylemek, gizlemek, yayılmasını önlemeğe çalışmak o dogrunun yerinde duran yalanı sürdürmek demektir. Yalanın yalan olduğunu bilerek sürmesine bırakmaya hakkınız var mıdır?... Bu yalanlar kutsalmiş, onlara dokunmaya gelmezmiş... Bir şeyin yalan olduğunu anladık mı kutsallığına inanmıyoruz demektir; bunun için “kutsal yalan” sözü bir şeyin hem köşeli hem de yuvarlak, hem katı hem de biçimsiz olduğunu söylemek gibi bir saçmadır. Ama duygularını birer düşünce saymaktan çekinmeyenler böyle saçmalarla kolayca bağdaşabiliyor. Birtakım doğruların gizlenmesi gerektiğini ileri sürmek eski kibarlık, asillik (aristocratie) -aristokrat- düşüncenin bir kalıntısıdır. Bir yanda büyükler, kibarlar, damarlarında mavi kan akanlar var, onlar doğruları bilirler, onların bilmesinden bir kötülük gelmez; ama küçüklere, kibar olmayanlara, kölelere sakın açmayın!... Öyledir kişioğlu: kendisi için ille birtakım ayrıcalıklar ister. Eski acunun kibarlığı, aristokratlığı yıkıldı ama onun yerine aydınlar türedi...

Bir kişi olarak ilk ödevimiz, yalan olduğunu anladığımız düşüncelerden benzerlerimizi yani bütün kişileri kurtarmaya çalışmaktır. “Ben bunun yalan olduğunu biliyorum, ben buna inanmıyorum, ama kamunun bu bağlar altında kalması, onun anlamaması daha iyi olur.” diyen kimse, öğrendiği anladığı doğrulara layık olmayan kimsedir. İnandığı bir şey yoktur onun: Bir şeyin ne doğru olduğunu düşünür, ne de yalan olduğunu. Ancak kendisini düşünür, büyük görmek için bir yol arar.

Her doğru söylenebilir, her doğru söylenmelidir, yoksa çevremizi aldatıyoruz, çevremize yalan yayıyoruz demektir.

Nurullah ATAÇ. Edebi makalalar